

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

242. An jus eligendi competat ei, qui verè nactus non est quasi dominium beneficii, sed solum possessionem cum bona fide, adeóque est solùm in possessione juris eligendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Quaestio 239. Quid hic intelligatur nomine Collegii Ecclesiastici?

Respondeo: intelligi congregationem Clericorum (auctoritate Superioris collectorum, & certis Regulis colligatorum. Pass. loc. cit. num. 7.) qui veluti fratres sub uno Patre, vel veluti membra unum corpus Ecclesiasticum constituunt; Quale quia non constituunt Vicarii, Sacellani, aliterve beneficiati, qui etsi eidem Ecclesiae, vel uni alteri obstricti sint, & deserviunt, subiecti etiam uni v. g. Parocho; ut singulares tamen; & ut multitudinem facientes vivunt, variis ministeriis & officiis deputati; (unde nec communi utuntur sigillo. v. dilecta. juncta gl. de excessibus Pralat. nec communem procuratorem, vel syndicum constituere possunt. l. i. ff. quod cuiuscumque universit. nomine. &c.) ad eos de jure communi non spectat electio Pralati. Barb. de off. Episcopi. p. i. cit. c. 3. Fagn. in c. nullus. h. t. num. 31. sed nec sibi Superiorem eligere possunt. Pass. l. cit. Porro unde cognoscatur, an plures sint in Ecclesia; vide apud Jo. Andr. & alios ad cit. cap. dilecta. &c.

Quaestio 240. Quot personae requirantur ad constituendum primò Collegium, conferendamque congregationi alicui jura Collegii, seu universitatis?

Respondeo: ad primò constituendum Collegium tam Ecclesiasticum quam civile requiri minimum tres. Sylv. c. collegium. Gl. in c. i. h. t. duo (quamvis hi duo duos sufficere velint ad congregationem; quam tamen distinctionem inter Collegium & congregationem, utpote nec in jure, nec in ratione fundatam communiter rejiciunt alii. Pirh. hic. num. 10.) Laym. ad cit. c. i. num. 1. &c. contra Abb. ad c. i. h. t. id negantem de collegio ecclesiastico, quod putat ab initio constitui posse ex duobus, quorum neuter sit Pralatus alterius; eò quòd ex Innoc. ad c. cum ignores. &c. notet necessariù non esse ad rationem Collegii, ut habeat Pralatum vel Rectorem. Item contra Barb. Mascari. Archid. Tambur. pluresque alios cit. à Pass. n. 4. qui tamen dum duos sufficere tradunt ad Collegium, non tam de Collegio primitus constituendo, quam de eo jam constituto, ejusque juribus penes duos conservandis loqui videntur. Ratio responsionis est, quòd sic constitutum sit à jure civili l. Neriarius. &c. ff. de verborum signif. à jure civili autem recedendum non sit, nisi dum à jure canonico corrigitur, aut peculiare quid pro Ecclesiasticis statuitur. Pirh. loc. cit. Jam verò hoc non fit: nam dum Pontifex c. i. h. t. ait: Nullus in Ecclesia, ubi duo vel tres fuerint in congregatione, nisi eorum electione eligatur presbyter (id est Pralatus. Innoc. ad c. i.) id solum voluit definire: jus Pralatum eligendi ad Collegium pertinere, licet duo tantum super sint ex Collegio post mortem Pralati.

Quaestio 241. Quot personae sufficiant ad Collegium jam constitutum, ejusque jura conservanda?

Respondeo: duae, vel etiam una. l. sicut. ff. quod cuiuscumque universit. nomine. &c. At b. in c. 2. de postul. Gl. in c. i. h. t. minus enim plerumque ad conservationem, quam primam rei constitutionem requiritur. Unde, dum è tribus primò constituentibus Collegium moritur, vel congregationem deserit unus (idem est, si suffragio suo renunciet. Pass. loc. cit. num. 9.) poterit unus alterum eligere in prala-

tum. Jo. Andr. in reg. juris 80. in 6to. Et si moriatur duo, penes unum remanebit Collegium, non quidem actu; cum hoc electionem plurium importet, sed veluti habitus; potestque is exercere actus Collegio competentes; v. g. postulare, vel potius nominare, si non se ipsum, ut voluit aliqui, saltem personam aliam idoneam. Gl. in cit. l. Neriarius. Host. in c. 2. de postul. Abb. in c. i. h. t. num. 6. Barb. l. 1. de jure Ecclesiast. c. 19. num. 46. alique cit. à Pass. Porro mortuis omnibus, è Collegio vel alio migrantibus jus eligendi, similiaque jura ac privilegia extinguuntur, si corporalia seu personalia sunt, hoc est, directè & per se concessa congregationi certarum personarum: sicut si realia & localia sunt, hoc est, per se & directè concessa rei vel loco, v. g. Ecclesiae, monasterio, universitati, accipiendi has voces pro materiali edificio; inseparabiliter enim tunc cohaerent parietibus, ædificio directo, etiam soli fundo. c. hoc. 16. q. 7. juxta gl. Laym. ad cit. c. i. num. 5. Abb. ad c. 2. de postulatione.

Quaestio 242. An jus eligendi competat ei, qui verè nactus non est quasi dominium beneficii, sed solum possessionem cum bona fide, adeoque est solum in possessione juris eligendi?

Respondeo affirmativè, valetque ejus suffragium, modò ante electionem lis non fuerit contestata super illius jure eligendi; etiam si postmodum succumbat in causa sibi super hoc jure Canonice & eligendi mota, adeoque verè quòd ad proprietatem ille non habuerit hoc jus. Sequitur enim jus suffragii possessionem, non proprietatem juris. c. cum olim. & c. querelam. h. t. Fagn. ibid. citans Jo. Andr. & alios. Potesit siquidem possessor bonae fidei percipere fructus rei possessae ante contestatam litem super proprietate. l. bona fidei. ff. de acquirendo rer. dom. sed electio est quasi fructus quidam juris beneficii, sicut presentatio juris patronatus. Pirh. num. 20. ergo pertinet ad possessorem bonae fidei, jure sic disponente in favorem possessoris bonae fidei, & commodum Ecclesiae, ne incerta sit ministrorum institutio, aut diu differatur. Laym. in qq. can. de Elect. q. 27. Quod eòsque valet, ut si cum tali possessore concurrat alter alleuens, ad se spectare de jure Canonice, & consequenter jus eligendi, hoc excludo, admittendus sit possessor, modò constet illum esse in possessione cum bona fide (quae praesumitur in possessore, eò nec contrarium probetur) cit. c. cum olim. & Argument. c. consultationibus &c. de jurepatron. Ne si proprietarius praferatur, possessor desiciatur hac ratione possessione sua sine auctoritate judicis, quod vetatur c. in literis. de restit. spoliar. Quinimò si Capitulares talem admittant possessorem ad electionem cum protestatione, ut non valeat ejus suffragium, si proprietatem beneficii reipia non habeat, inutilis sit hæc protestatio, nihilque noceat possessori, nisi hic expressè consentiat isti protestationi (quod non censetur facere tacendo; cum juxta communem DD. & Gl. in reg. juris 43. in 6. taciturnitas pro consensu habeatur, si de comodo ejus, qui tacet, agatur; non autem, si de ejus incommodo) & nolle aliter valere suum suffragium, quam si ei proprietatem beneficii reipia competat. Gl. in c. Cum una. h. t. Aliud est in possessore, de cuius possessione vel bona fide dubitant Electores; tunc enim utiliter fiet talis protestatio, & si postea compareat Superior, ad quem spectat confirmatio, illum

illum verè fuisse in possessione bonæ fidei, ejus suffragium valebit; secus si contrarium comperiat. Innoc. Laym. & alii in c. humana. h. t.

Questio 243. An jus eligendi Prælaturam aliis quoque Clericis, qui de Collegio non sunt, competere possit?

Respondeo: de jure communi non competit, ex dictis. Unde sequitur primò, in regulariis electionibus non competere jus eligendi nisi professis, cum non professi nondum sint incorporati Religioni c. ex eo. h. t. in 6. c. indemnitate. Suar. tom. 4. de relig. tr. 8. lib. 2. c. 4. Tambur. tr. 3. de c. 19. Pass. c. 10. num. 21. competit tamen tacite professis, quia verè professi. cit. c. ex eo. & c. ibid. Franc. num. 1. Laym. Pass. ll. cit. quamvis de eo constare debeat, quòd Novitiatum absolvent, juxta præscriptum Trid. professionemque suam probare debeant, si iis opponatur defectus professionis. Rotà cit. à Pass. Sequitur secundò Religiosum, etiam si sit ejusdem Ordinis, si non sit de eadem numero congregatione, ad quam hic & nunc spectat electio, non posse in ea eligere. Peyr. in subdito q. 1. c. 31. not. 8. Laym. l. 4. tr. 2. c. 12. num. 3. Suar. loc. cit. num. 2. Hinc Generales & Provinciales quia ad nullum determinate conventum pertinent, in nullo habent votum seu jus eligendi Prælatos locales conventuum; quamvis juxta aliquorum Ordinum statuta possint eos instituere. Pass. loc. cit. num. 26.

Questio 244. An saltem id vi privilegii vel consuetudinis competere possit Clericis extraneis; quo nomine etsi veniant etiam ii, qui licet sint membra Ecclesie, vel Conventus, pro quo eligendus est prælatus, carent tamen qualitate aliqua à jure vel consuetudine requisita ad hoc, ut quis sit elector. Pass. c. 3. q. 2. n. 1. de his tamen hic non queritur?

Respondeo affirmativè. primum sumitur ex c. dilectus. de consuetud. Abb. in c. humana. h. t. sic Abbates privilegio acquirere possunt jus eligendi cum Canonicis Episcopum. Azor. cit. c. 14. q. 6. cum communi: Alterum quoque constat ex c. dilectus. c. cum Ecclesia. & c. de causa possess. & propriet. c. bona. 4. de postul. & ibi Hof. Bald. & c.

2. Præscribitur autem jus eligendi spatio, quo præscribi solent jura spiritualia seu Ecclesiastica, nempe 40. annis; intra quod tamen tempus necesse est, & sufficit, ut facta fuerit aliqua electio Superioris auctoritate confirmata. Azor. loc. cit. ex Innoc. Franc. in cap. cum de benef. de præb. in 6. Et sic jam extraneus, qui hac viâ præscriptionis acquisivit jus eligendi, non est solum possessor; sed dominus juris eligendi, & de Collegio eligentium; unde vocari debet, & nunquam rejici ab electione. Pass. loc. cit. num. 30.

Questio 245. An ex pacto seu voluntate eorum, ad quos jus eligendi pertinet, Clericis extraneis communicari possit potestas eligendi?

Respondeo: contra Navar. l. 1. conf. 2. de consuetud. num. 3. & Lezanam c. 15. num. 20. & alios putantes id fieri posse à toto Capitulo, nemine Capitularium dissentiente. Item contra Laym. in qq. P. Leuren. Fori Benef. Tom. 11.

can. de elect. q. 19. Pirh. num. 14. Engels & alios tenentes; id posse fieri pro una vice prælaturâ vacante, eò quòd c. scriptum. h. t. habeatur convenisse canonicos mutuo consensu, ut ad electionem Patriarchæ Constantinop. admitterentur septem Præpositi extranei, quod Pontifex comprobavit: Negant tamen id sine consensu Superioris posse concedi ad dies vitæ personæ, vel etiam in perpetuum dignitati extraneæ, multòque magis negant, posse capitulares in perpetuum, & absolute abdicare à se jus eligendi. Respondeo, inquam, negativè; jus enim eligendi in electione canònica ipsis Capitularibus non nisi ex consensu Papæ competit, & nulli competere potest, nisi cui Papa id concesserit; ergo nulli de collegio, nec toti Collegio competit posse dare alicui jus eligendi, & admittere extraneum, ut is valide eligat, præsertim, cum inter cæteras qualitates requisitas in illis, quibus Papa jus eligendi canonicè concessit, sit una, ut vocalis sit de Collegio eligentium tanquam ejus membrum & pars, ut sumitur ex c. cum dilectus. de consuetud. Pass. c. 3. q. 2. num. 34. & 35. citans Donar. in praxi p. 3. t. 2. q. 15. qui etiam vult, electionem, in qua admittitur externus, esse nullam, quod tamen rectè reprobat Pass. Neque enervat responsionem, quòd concedant canones, ut ab initio in fundatione Ecclesie collegiata pacto constitui possit, ut electio Prælati simul spectet ad Prælatum vel Capitulum extraneum, vel ad ipsum patronum ecclesiasticum. Gl. in cap. nobis. & c. de iure patronatus. v. nisi aliter. Laym. Pirh. loc. cit. hoc namque speciale est, & indulgetur à Papa ad excitandos fideles ad fundationes & dotationes Ecclesiarum. Neque quòd Capitulares eligere possint per compromissarios extraneos; hoc enim illis expressè concessum est c. quia propter. h. t. nullibi autem concessum, ut possint admittere externum ad secum eligendum. Pass. loc. cit. Nec sufficit dicere, id etiam nullibi prohibitum; cum non prohibitio non det, quod non habetur; sed ad hoc opus sit concessione. Pass. ibid. Atque ex his sequitur, Superiorem quoque nullum inferiorem Papæ posse admittere talem extraneum ad electionem; quia dispensare non potest in lege Papæ requirentis, ut eligens sit membrum Capituli. Sed neque externum, qui talis dicitur ob carentiam alterius alicujus qualitatibus requisita in Electore, nisi fortè qualitas sit talis, qua inducta sit lege, in qua ipse dispensare possit, v. g. lege alicujus Capituli generalis Regularium, in qua idem Capitulum dispensare potest. Pass. loc. cit. num. 10.

Questio 246. An laicis secularibus (de laicis enim Religiosis professis constat, quòd admitti possint in electionibus Regularium, non tantum ex privilegio, sed & ex consuetudine, saltem immemorabili. Gl. 3. in Clem. ut ii. de ætate & qual. Io. And. in c. ex eo. h. t. in 6. Fagn. in c. massana. h. t. num. 18. Pirh. n. 18.) competere possit jus eligendi Prælatos Ecclesiasticos ex privilegio?

Respondeo affirmativè, nimirum concessio à summo Pontifice. cap. quòd sicut. c. sacrosancta. Hof. Pass. cum communi. In quo casu eligit, non tam auctoritate propriâ & sæculari, quàm Ecclesiasticâ; ex commissione scilicet Papæ. Laym. in qq. can. hic. q. 20. Sed neque excedit potestatem

K

Papæ